

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

04 august 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Țurcan Anatolie și Timofti Vladimir,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Rusnac Aliona în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 martie 2021, în cauza penală în privința lui

Carelov Anton XXXX, născut la *XXXX*,
originar și domiciliat în s. *XXXX*.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 14.02.2020 - 04.12.2020;

Instanța de apel: 31.12.2020 - 23.03.2021;

Instanța de recurs: 19.05.2021 – 04.08.2021.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 04 decembrie 2020, Carelov Anton fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264¹alin.(4) Cod penal, la 3 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar semiînchis.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *in fapt* că, Carelov Anton nefiind posesor al permisului de conducere, la 10.11.2019 ora 04:48, fiind în stare de ebrietate alcoolică și conștientizând caracterul social-periculos al acțiunilor de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate și consecințele care pot surveni, conducând automobilul de model „Mercedes E” cu nr./î. XXXXX și deplasându-se pe str. Bulgară mun. Bălți, în regiunea imobilului nr. 120 A, având o traiectorie neuniformă de deplasare, a fost stopat de către angajații RP Nord al INP, care suspectându-l pe cet. A. Carelov că acesta se află în stare de ebrietate alcoolică din motivul că ultimul avea simptome vizibile de ebrietate, l-au transportat pe ultimul la Spitalul municipal Bălți, unde, în rezultatul testării alcoolscopice s-a stabilit că în aerul expirat de Carelov Anton se conține alcool în cantitate de 0,69 mg/l, și conform procesului-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei nr.2989 din 10.11.2019, s-a stabilit că Carelov Anton se află în stare de ebrietate

alcoolică cu grad avansat, totodată de la el au fost recoltate probe biologice de sânge pentru examinare toxicologică.

Conform raportului de expertiză judiciară toxicologică nr. 201906P0651/201902D2507 din 15.11.2019, în sângele cet. Carelov Anton la momentul stopării, adică la 10.11.2019, ora 04:48, s-a depistat alcool etilic în cantitate de 1,51% (echivalent a 1,51g/l), cantitatea, care conform Hotărârii Guvernului nr.296 din 16.04.2009 și art.134¹² Cod penal, se atribuie la stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept, că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, individualizate prin – *conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică de către o persoană care nu deține permis de conducere a mijloacelor de transport.*

3. Avocatul Rusnac Aliona în numele inculpatului, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate.

În motivarea cererii avocatul a invocat că, instanța de fond nu a luat în considerare motivele invocate de apărare, nu a ținut cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv de a avea în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecării, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

Avocatul a considerat că, este prezentă căința sinceră a inculpatului care a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, are la întreținere părinți invalizi, fapt ce îl pune în situația să fie nevoit să plece la câștig peste hotarele Republicii Moldova. La locul de trai se caracterizează pozitiv. Faptul că anterior a fost în conflict cu legea nu poate servi ca temei de aplicare a unei pedepse atât de drastice deoarece antecedentul penal este stins.

A invocat că, instanța de judecată la determinarea aplicării unei pedepse juste, corecte, atât sub aspectul restabilirii de drept încălcate, cât și prin punctul de vedere al nevoii de reeducare a făptuitorului, nu s-a ținut cont de prevederile art.art.7, 75-88 Cod penal. Cerințele art.78 alin.(l) Cod penal, privind atenuarea pedepsei se răsfrâng numai asupra pedepsei principale care poate fi redusă sau schimbată de instanța de judecată și numai în limitele prevăzute de lege.

Apelantul a considerat că, în cazul dat prevederile art.90 Cod penal trebuie să fie aplicate deoarece numai o așa pedeapsă își va atinge scopul pedepsei penale, restabilirea echității sociale, corectarea și corijarea inculpatului.

O condiție prevăzută expres în alin.(1) art.90 Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în

vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

3.1. Avocatul Anton Vasile în numele inculpatului, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate.

În motivarea cererii avocatul a invocat că, că în cadrul examinării cauzei în fond, Carelov Anton nu s-a prezentat, dar a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, din motiv că se afla peste hotarele țării și în legătură cu situația epidemiologică, nu putea fi prezent în ședința de judecată.

Astfel, cu sentința primei instanțe nu este de acord în latura pedepsei penale, Carelov Anton, fiind învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, a recunoscut pe deplin învinuirea adusă în cadrul urmăririi penale, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii. Poziția de recunoaștere a vinei nu a schimbat-o nici în cadrul examinării cauzei în fond.

Avocatul a indicat că, în cadrul examinării cauzei în fond, Carelov Anton printr-o cerere a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa deoarece nu s-a putut prezenta în fața instanței, totodată menținând poziția anterioară în calitate de învinuit. Astfel, a considerat că instanța de judecată, la individualizare pedepsei nu a luat în considerație toate circumstanțele atenuante a cauzei penale cât și datele caracteristice ce îl caracterizează și anume faptul, că Carelov Anton, a recunoscut pe deplin vinovăția, are loc permanent de trai, nu se află la evidență la medicul narcolog sau psihiatru.

Reieșind din cele menționate și ținând cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare și coroborarea probelor care furnizează informațiile respective, precum și indicarea temeiurilor care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului, prin caracterul retribuit al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, precum și aplicând efectul circumstanțelor atenuante indicate de mai sus, a considerat că corectarea lui Carelov Anton este posibilă și fără privarea lui de libertate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 martie 2021, apelurile au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatului Carelov Anton în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal.

În această ordine de idei, la individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel ține cont de prevederile art.art.7,61,75 Codul penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul

acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Contrar alegațiilor părții apărării, instanța de apel a considerat că instanța de fond, la stabilirea pedepsei, a ținut cont că Carelov Anton Ion a comis o infracțiune care conform art.16 Cod penal face parte din categoria celor ușoare, la etapa de urmărire penală vinovăția a recunoscut-o pe deplin, lipsesc circumstanțele agravante și atenuante, la fel instanța de fond a ținut cont de personalitatea inculpatului, care anterior a mai fost condamnat, pentru săvârșirea unei infracțiuni analogice.

Instanța de apel a considerat că, instanța de fond, prin prisma ansamblului de împrejurări ale speței, a ajuns la concluzia corectă precum că corectarea și reeducarea lui Carelov Anton este posibilă prin aplicarea pedepsei închisorii, în limitele prevăzute de art.264¹ alin.(4) Codul penal, cu izolarea lui de societate, stabilind întemeiat că o altă pedeapsă nu este echitabilă în privința inculpatului și nu poate fi aplicată, deoarece nu-și va atinge scopul deplin, inclusiv din considerentul că inculpatul Carelov Anton nu este la prima abatere de încălcare a legii penale, or anterior a fost condamnat, prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Central din 22 martie 2018, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.264¹ alin.(4) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

De către instanța de apel a fost respinse argumentele avocaților precum că urmează să-i fie aplicată pedeapsa neprivativă de libertate, or prima instanță întemeiat a reținut ca inequitabilă stabilirea în privința inculpatului a unei alte categorii de pedeapsă (muncă neremunerată în folosul comunității), or inculpatul nu este la prima abatere, fiind anterior condamnat, pentru aceeași faptă, însă ultimul nu a stat pe calea corijării și din nou a comis infracțiunea prevăzută de art.264¹ alin.(4) Cod penal.

Prin urmare, instanța de fond a stabilit o pedeapsă echitabilă inculpatului Carelov Anton, ținând cont de circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului, or, stabilirea unei pedepse neprivative de libertate este neproportională și inequitabilă în coraport cu fapta comisă de inculpat, cu persoana inculpatului care nu este la prima abatere de la lege, și care poate fi reeducat prin pedeapsa penală sub formă de închisoare, fiind în strictă concordanță cu scopul legii penale, de reeducare și corectare a persoanei condamnate.

5. Avocatul Marian Ion în numele inculpatului, în temeiul alin.(1) pct. 10 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă argumente similare celor menționate în cererea de apel (pct.3 și 3.1 din prezenta decizie).

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de partea apărării, menționând că acesta urmează a fi declarat ca inadmisibil, ca

fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Conform art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit textului recursului, recurentul invocă drept temeiul de casare a deciziei instanței de apel pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu norma de drept citată, Colegiul constată că acest temei nu-și găsește confirmare în speța dedusă judecării.

În acest context, Colegiul penal menționează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții

generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, Colegiul penal consideră că, la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art.61, 75 Cod penal, totodată ținând cont și de circumstanțele legale de personalitatea inculpatului, care anterior a fost condamnat, a recunoscut vina în cadrul urmăririi penale, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, faptul că are la întreținere părinți invalizi și că infracțiunea comisă, în conformitate cu prevederile art.16 alin.(2) Cod penal, se clasifică ca fiind una ușoară.

Referitor la alegația avocatului că în privința inculpatului urmă a fi aplicată de către instanțe de judecată o pedeapsă non privativă de libertate, Colegiul penal amintește că raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Astfel, aplicarea suspendării condiționate a pedepsei nu este un drept al inculpatului, ci o prerogativă instanței de judecată care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

La caz se reține că, instanța de apel corect a stabilit că, Carelov Anton anterior a fost condamnat, prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Central din 22 martie 2018, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.264¹ alin.(4) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, însă concluziile de rigoare nu le-a făcut, săvârșind din nou o infracțiune similară.

În acest context, Colegiul penal respinge argumentele invocate în recurs, or, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite, suficientă pentru restabilirea echității sociale, perturbate prin infracțiune.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat,

precum și de alte persoane.

O pedeapsă prea blândă nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către făptuitor și alte persoane.

În consecință, Colegiul penal opinează că, argumentele punctate în cererea de recurs privind greșita individualizare a executării pedepsei nu sunt incidente cauzei deferite judecării, instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, pedeapsa aplicată inculpatului fiind individualizată corect, echitabilă și în concordanță cu scopul pedepsei penale, fapt ce determină incontestabil concluzia de inadmisibilitate a recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Rusnac Aliona în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 martie 2021, în cauza penală în privința lui *Carelov Anton XXXXX*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 august 2021.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Țurcan Anatolie

Timofti Vladimir